

Sygn. akt III U 164/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – SSO Wojciech Paluch

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Dorota Lichocka

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2021 r. w Tarnobrzegu

na rozprawie

sprawy (...) **Sp. z o.o. w N.**

z udziałem M. B.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom pracowniczym

na skutek (...) **Sp. z o.o. w N.**

od **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

z dnia 23 grudnia 2020 r. nr (...) - (...)31

I.zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż M. B. od dnia 1 lutego 2020 r. podlega ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek: (...) Sp. z o.o. w N. z tytułu zatrudnienia w wymiarze ¼ etatu, na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony,

II.zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz (...) Sp. z o.o. w N. kwotę 180 zł (słownie: sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III U 164/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23.12.2020r. nr (...) - (...)31 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., w oparciu o art. 83 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2020r. poz. 266 ze zm.) w zw. z art. 22 § 1 i art. 300 ustawy z dnia 26.06.1974r. Kodeks pracy oraz art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego ustalił, że M. B. jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 01.02.2020r.

Organ rentowy uzasadniał, że M. B. została zgłoszona 11.02.2020r. jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba wykonująca umowę zlecenie przez płatnika składek (...) Sp. z o.o. Następnie w dniu 25.05.2020r. została

wyrejestrowania od 01.02.2020 r. z tytułu umowy zlecenia i tego samego dnia zgłoszona od 01.02.2020 r. jako pracownik zatrudniony na umowę o pracę. W pierwotnej dokumentacji rozliczeniowej za luty, marzec i kwiecień 2020r. M. B. miała wykazywaną składkę jedynie na ubezpieczenie zdrowotne dla kodu tytułu ubezpieczeń umowy zlecenia. Dnia 26.05.2020r. płatnik przesłał elektronicznie korekty miesięcznych raportów rozliczeniowych, w których wykazał składki dla M. B. jako pracownika zatrudnionego na umowę o pracę w wymiarze 1/4 etatu. Organ rentowy podnosił, że M. B. od 22.12.2015 r. jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy u M. Ł. prowadzącej działalność jako osoba fizyczna PHU (...) M. Ł.. Współwłaścicielem i prezesem zarządu Spółki jest Pani M. Ł., a Spółka i (...) indywidualnie prowadzą działalność tego samego rodzaju: działalność rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe.

Zdaniem organu rentowego pomiędzy stronami, tj. spółką (...) Sp. z o.o. i ubezpieczoną M. B. nie doszło do faktycznego nawiązania stosunku pracy. Formalne zawarcie umowy o pracę polegało na świadomym działaniu stron zmierzającym do osiągnięcia korzyści przez spółkę (...) Sp. z o.o., wynikających z przepisów dotyczących udzielania pomocy rekompensującej negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z C.-19 na podstawie, których przedsiębiorca musi na dzień 29.02.2020r. mieć zgłoszoną chociaż jedną osobę do ubezpieczeń społecznych, aby jego wniosek mógł być rozpatrzony pozytywnie. Spółka (...) sp. z o.o. zgłaszając do ubezpieczeń społecznych dnia 25.05.2020r. z datą wsteczną od 1.02.2020r. Panią B. jako pracownika zatrudnionego na umowę o pracę uzyskała z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zwolnienie z obowiązku opłacenia należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za marzec, kwiecień i maj 2020 r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył (...) Sp. z o.o., zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę i orzeczenie, iż ubezpieczona M. B. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu począwszy od 01.02.2020r. z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony oraz zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Spółka podnosiła, że żaden obowiązujący przepis nie zabrania pracownikowi zawierania umów o pracę jednocześnie z kilkoma podmiotami. W ocenie odwołującej wypełnione zostały wszystkie przesłanki wskazane w art. 22 § 1 k.p., co skutkowało nawiązaniem pomiędzy stronami ważnego stosunku pracy. Praca była wykonywana przez ubezpieczoną M. B. pod adresem (...) codziennie w godzinach 7-9. Ubezpieczona przyjmowała od klientów, segregowała i archiwizowała dokumenty księgowe, wprowadzała dowody księgowe do systemów księgowych (...), dokonywała rozliczeń finansowych klientów, a następnie informacje o rozliczeniach przekazywała klientom firmy (...).

Spółka argumentowała, że z tytułu zatrudnienia ubezpieczona otrzymywała ustalone w umowie o pracę wynagrodzenie. Umowa zlecenia została zawarta z M. B., przy czym wyłącznie w zakresie wystawienia faktur sprzedażowych za styczeń 2020r. dla kontrahentów (...) Sp. z o.o. oraz rozliczenia kont tych kontrahentów (weryfikacji płatności faktur przez kontrahentów). Dopiero po zapewnieniu dostępu do programów księgowych i zawarciu umów o obsługę księgową kontrahentów zaistniało faktyczne zapotrzebowanie na zatrudnienie pracownika, który w ramach obowiązków pracowniczych dokonywałby rozliczeń księgowo-podatkowych tych kontrahentów. W tym właśnie celu w dniu 31.01.2020r. Spółka zawarła z ubezpieczoną umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1/4 etatu. W (...) spółki (...) prowadzona jest wyłącznie prosta obsługa księgowo-rachunkowa podmiotów niebędących płatnikami podatku VAT, a jedynie podatku dochodowego od osób fizycznych. Wystarczającym zatem było zatrudnienie jednego pracownika w niepełnym wymiarze czasu pracy. Spółka wywodziła, że gdyby strony zawarły umowę jedynie dla pozoru jaki byłby cel kontynuowania tego stosunku pracy od czerwca 2020r. – stosunek pracy pomiędzy stronami nie ustał i ubezpieczona nadal wykonuje swoje obowiązki pracownicze.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podnosił, że przedstawione przez odwołującą potwierdzenia (za okres luty-maj 2020r.) nie dotyczą wypłaty wynagrodzenia z umowy o pracę, ale z umowy zlecenia. Wskazane na umowie o pracę wynagrodzenie w wysokości 821,40 brutto oraz wynagrodzenie z umowy zlecenie w wysokości 739,56zł dają – po odliczeniu odpowiednich składek i zaliczki na podatek dochodowy –

kwotę 630zł. Zdaniem ZUS taki zabieg kwotowy nie jest przypadkiem i ma służyć ukryciu faktu, że w rzeczywistości do zawarcia umowy o pracę nie doszło w dniu 01.02.2020r. Podkreślił, że w dołączonej do odwołania korespondencji email widnieje, iż nadawcą jest Biuro (...). Korespondencja była wysyłana w godzinach 7.00-9.00, w których rzekomo M. B. miała świadczyć pracę na rzecz (...) Sp. z o.o. Ponadto korespondencja pochodzi z okresu od 06/2020-12/2020, brak choćby jednego dokumentu z okresu sprzed zgłoszenia

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych,

ustalił i zważył co następuje:

M. Ł. od sierpnia 2008r. prowadzi działalność gospodarczą – Biuro (...) pod firmą PHU (...) M. Ł.. Przeważającą działalnością gospodarczą jest działalność rachunkowo-księgową oraz doradztwo podatkowe (wydruk (...), akta ZUS). Część podmiotów obsługiwanych przez firmę podlegała rozliczeniu ryczałtem, część podmiotów stanowiły firmy będące płatnikami podatku VAT, w przypadku których należy rozliczyć podatek VAT, prowadzić dokumentację w zakresie ksiąg handlowych, dotacji z PFRON czy wypłacania zasiłków chorobowych. Firma zatrudniała przeciętnie 10 osób i obsługiwała około 200 podmiotów gospodarczych. Jedną z pracownic firmy jest M. B., zatrudniona w pełnym wymiarze na stanowisku księgowej. Znaczna część pozostałych pracowników jest obecnie zatrudnionych w wymiarze 3/4 etatu, a przez pozostałe 1/4 etatu są zatrudnione w (...) Sp. z o.o. (bądź odpowiednio 5/6 i 1/6 etatu).

W listopadzie 2019r. M. Ł. rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej w ramach (...) Sp. z o.o., w której posiada 75% udziałów i pełni obowiązki prezesa zarządu. Do składania oświadczeń w imieniu spółki jest uprawniony każdy z członków zarządu samodzielnie (wydruk KRS, k. 11-13v. akt sprawy). (...) Sp. z o.o. przejęła od PHU (...) M. Ł. obsługę kadrowo-księgową około 100 mniejszych przedsiębiorców i przedsiębiorców jednoosobowych (ryczałtowych), obsługiwanych dotychczas przez PHU (...) M. Ł.. W rejestrze sprzedaży usług księgowych za rok 2020r. widnieje blisko 1000 pozycji na łączną kwotę 191 858,10 brutto (k. 86-114v. akt sprawy). Od końca czerwca 2021r. (...) Sp. z o.o. nie zatrudnia w oparciu o umowę zlecenie (protokół kontroli PIP, k. 115-122 akt sprawy).

Spółki (...) z o.o. i PHU (...) M. Ł. mają siedzibę pod tym samym adresem w N. - przy ul. (...), w budynku (...) Nauczyciela. Po powstaniu Spółki (...) Sp. z o.o. M. Ł. wynajęła dodatkowy pokój biurowy.

W dniu 24.01.2020r. (...) Sp. z o.o. zawarła z M. B. umowę zlecenie na okres od 24.01.2020r. do 31.01.2020r. Przedmiotem umowy było wystawianie faktur sprzedażowych za styczeń 2020r., rozliczenie kont kontrahentów wg zlecenia zleceniodawcy. W ramach umowy zlecenia ubezpieczona przygotowywała faktury za usługi księgowe spółki, umowy między klientami a Spółką, kontaktowała się telefonicznie z klientami.

W dniu 31.01.2020r. (...) Sp. z o.o. zawarła z M. B. umowę o pracę na czas nieokreślony od 01.02.2020r. na stanowisku księgowej w wymiarze czasu pracy 1/4 etatu za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 821,40zł.

W ramach zatrudnienia w PHU (...) M. Ł. oraz (...) Sp. z o.o. od 01.02.2020r. ubezpieczona M. B. wykonuje podobne czynności – zajmuje się rozliczeniami firm. Odwołująca ma na stałe przydzielone firmy, które obsługuje. Do obowiązków odwołującej należy: przyjmowanie dokumentów od klientów, przechowywanie, segregowanie oraz archiwizacja dokumentów księgowych, wprowadzanie danych do systemu komputerowego, wyliczanie wysokości podatków (w tym VAT, CIT w ramach zatrudnienia w PHU (...) M. Ł.) oraz informowanie klientów o wysokości wyliczonych zobowiązań podatkowych. Wnioskodawczyni księguje dokumenty w systemie (...) oraz Symfonia. Odwołująca odbiera telefony od klientów i umawia spotkania klientów z M. Ł. na konkretne godziny. Ubezpieczona M. B. w godzinach od 7.00 do 9.00 świadczy pracę w ramach zatrudnienia w (...) Sp. z o.o., następnie w godzinach od 10.00 do 18.00 na rzecz PHU (...) M. Ł.. Przełożonym odwołującej w firmie PHU (...) jest A. W. (kierownik biura) oraz M. Ł.. Ubezpieczona w ramach zatrudnienia w PHU (...) składa wnioski urlopowe do kierownik biura, akceptacji wniosku w przypadku obu podmiotów dokonuje M. Ł.. Zatrudnienie we wskazanych firmach odwołująca kontynuuje do dnia dzisiejszego.

W toku weryfikacji dokumentacji (...) Sp. z o.o. w maju 2020r. pracownica spółki przygotowała brakujące dokumenty dotyczące pracowniczego zatrudnienia M. B. tj. formularz wyrejestrowania M. B. z ubezpieczeń z tytułu umowy zlecenia (z kodem (...)) i formularz zgłoszenia M. B. do ubezpieczeń ZUS z tytułu umowy o pracę (z kodem 0110). Dokumenty po opatrzeniu podpisem elektronicznym przez M. Ł. zostały przesłane do organu rentowego.

Zaskarżoną decyzją z dnia 23.12.2020r. organ rentowy ustalił, że M. B. jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 01.02.2020r.

/Dowód: - dokumenty zalegające w aktach organu rentowego oraz aktach sprawy dot. odwołującej, w tym kserokopia dokumentacji pracowniczego M. B. (k. 127-149), zeznania świadków I. Ł., A. W., W. L., zeznania M. Ł. i M. B. złożone w trybie art. 299 w zw. z art. 304 k.p.c./

Spór w niniejszej sprawie sprowadził się do rozstrzygnięcia, czy M. B. w spornym okresie od 01.02.2020r. podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) Sp. z o.o. w N..

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021r. poz. 423 t.j.):

1. Za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a.
2. Jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób współpracujących, o których mowa w ust. 11 - dla celów ubezpieczeń społecznych jest traktowany jako osoba współpracująca.

2a. Za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. Obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu podlegają osoby wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 12 i 23 (art. 11 ust. 1). Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1).

Zgodnie z art. 22 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (§ 1). Zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy (§ 1¹). Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1 (§ 1²).

Odwołanie płatnika (...) Sp. z o.o. zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd uznał za wiarygodne i miarodajne przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody w postaci dokumentów zawartych w aktach organu rentowego dotyczących wnioskodawczyni oraz dowody z dokumentów przedstawione przez strony w toku postępowania sądowego. Dowody te nie były kwestionowane przez strony postępowania i nie budziły wątpliwości Sądu. Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania świadków I. Ł., A. W., W. L. oraz zeznania odwołujących M. Ł. i M. B., bowiem były ze sobą spójne i korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

Sąd zważył, że w spornym okresie od 01.02.2020r. M. B. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. w N..

Ani Sąd ani organ rentowy nie mogą ingerować w sposób prowadzenia i organizacji działalności gospodarczej przez przedsiębiorców, w sytuacji gdy przedsiębiorca prowadzi więcej niż jedną firmę. Kwestia organizacji pracy i rozdzielenia pracowników pomiędzy dwa podmioty gospodarcze pozostaje w zakresie autonomicznej decyzji pracodawcy.

W ocenie Sądu strony skutecznie wykazały, że w okresie zatrudnienia od 01.02.2020r. M. B. faktycznie świadczyła pracę na rzecz (...) Sp. z o.o., a zawarta pomiędzy odwołującymi umowa nie nosiła znamion umowy pozornej. Ubezpieczona (do dnia dzisiejszego) w godzinach od 7.00 do 9.00 świadczy pracę w ramach zatrudnienia w (...) Sp. z o.o., a następnie w godzinach od 10.00 do 18.00 na rzecz PHU (...) M. Ł. Świadczy pracę w N. - przy ul. (...), w budynku (...) Nauczyciela, gdzie znajdują się siedziby obu firm. Z tytułu zatrudnienia otrzymuje wynagrodzenie wskazane w umowie o pracę. Pracę w firmach wykonuje pod kierownictwem M. Ł. oraz A. W.. W obu firmach odwołująca wykonuje podobne czynności – zajmuje się rozliczeniami firm, przyjmowaniem dokumentów od klientów, przechowywaniem, segregowaniem oraz archiwizacją dokumentów księgowych, wprowadzaniem danych do systemu komputerowego, wyliczaniem wysokości podatków (w tym VAT, CIT), informowaniem klientów o wysokości wyliczonych zobowiązań podatkowych.

Podkreślić należy, że regulacje art. 22 kodeksu pracy wprowadzają zasadę prymatu umowy o pracę - przy zaistnieniu przesłanek faktycznych w zakresie realizowania elementów stosunku pracy. Okoliczność zatrudnienia M. B. w PHU (...) M. Ł. na podstawie umowy o pracę nie była kwestionowana przez organ rentowy. (...) Sp. z o.o. przejęła od PHU (...) M. Ł. obsługę kadrowo-księgową około 100 mniejszych przedsiębiorców i przedsiębiorców jednoosobowych (ryczałtowych), obsługiwanych dotychczas przez PHU (...) M. Ł. i odwołująca wykonuje w ramach zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. analogiczne czynności jakie wykonywała w PHU (...) logicznym, w ocenie Sądu, jest wniosek, że również zatrudnienie w (...) Sp. z o.o. spełnia przesłanki zatrudnienia pracowniczego. Żaden przepis nie zabrania zatrudnienia w dodatkowym wymiarze, ponad pełny etat. Ubezpieczona wyjaśniła, że przez wiele lat była za granicą i zależy jej na składkach do ZUS nawet jeżeli z 1/4 etatu te składki nie były duże.

Okoliczność zaniedbania przez (...) Sp. z o.o. przedstawienia organowi rentowemu w terminie stosownych druków, tj. formularza wyrejestrowania M. B. z ubezpieczeń z tytułu umowy zlecenia i zgłoszenia ubezpieczonej do ubezpieczeń ZUS z tytułu umowy o pracę nie może, w kontekście powyższych ustaleń, zaważyć na rozstrzygnięciu sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd w punkcie I wyroku, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż M. B. od dnia 01.02.2020r. podlega ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek (...) Sp. z o.o. w N. z tytułu zatrudnienia w wymiarze 1/4 etatu, na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony.

W punkcie II Sąd, na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r., poz. 265, t.j), zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz (...) Sp. z o.o. w N. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.